

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж рр 141/21
2.9.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Миланке Вукчевић, председника већа, Весне Целетовић Цуцић и Весне Карацић Ристић, чланова већа, у правној ствари тужиле АА из ..., ул. ... бр. ..., чији је пуномоћник Југослав Раичевић, адвокат из Београда, ул. Видиковачки венац бр.90/73, против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво из Београда, ул. Косовска бр.31, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужиле и тужене на пресуду Првог основног суда у Београду Прр1 2/19 од 16.11.2020. године, у седници већа одржаној дана 2.9.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе тужиле и тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду Прр1 2/19 од 16.11.2020. године у ставу другом и трећем изреке.

УКИДА СЕ пресуда Првог основног суда у Београду Прр1 2/19 од 16.11.2020. године у ставу четвртном и петом и у том делу предмет враћа истом суду на поновно суђење.

Образложење

Побијаном пресудом у ставу првом изреке је дозвољено преиначење тужбе према поднеску тужиле од 22.07.2020. године. Ставом другим је делимично усвојен тужбени захтев тужиле и обавезана тужена да тужилци исплати на име нематеријалне штете због повреде права на суђење у разумном року износ од 1.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС са затезном каматом на овај износ почев од

дана 16.11.2020. године као дана пресуђења па до исплате. Ставом трећим је одбијен тужбени захтев тужиље АА којим је тражила да се обавезе тужена Република Србија да јој на име нематеријалне штете због повреде права на суђење у разумном року исплати износ од још 1.500 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС са затезном каматом на овај износ почев од 16.11.2020. године као дана пресуђења до коначне исплате, као неоснован. Ставом четвртим изреке је одбијен тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужена да јој на име материјалне штете исплати износ од 165.163,80 динара са законском затезном каматом почев од 01.07.2017. године па до исплате, као неоснован, док је ставом петим обавезана тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 49.500,00 динара.

Против ове пресуде благовремено је жалбу изјавила тужиља и то због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, а из навода жалбе произилази да исту оспорава у ставу трећем и четвртм изреке.

Благовремено је жалбу изјавила тужена и то због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права и то против става другог и петог пресуде.

Испитујући правилност првостепене пресуде у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11 са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд је нашао да су жалбе тужиоца и тужене делимично основане.

У спроведеном поступку првостепени суд није учинио битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужиља је тражила нематеријалну штету с обзиром да је правоснажном и извршном пресудом Другог општинског суда у Београду П 2254/05 од 09.06.2005. године било обавезано Предузеће за водне путеве “ББ” а.д. да тужиљи исплати зараду остварену у периоду од јула 2002. године до марта 2003. године и од јуна па до септембра 2004. године у укупном износу од 102.249,00 динара са законском затезном каматом почев од доспећа сваког појединог месечног износа па до исплате, с тим да је после доношења ове пресуде Агенција за приватизацију одлуком о реструктурирању Р 39/05 од 07.11.2005. године покренула поступак реструктурирања извршног дужника, па је том одлуком било забрањено спровођење извршења против дужника и тужиља била спречена да наплати досуђено потраживање. Након што је сазнала да се одлука везана за прекид извршења не односи на наплату новчаних потраживања из радних односа која су утврђена извршним исправама против дужника, то је тужиља поднела предлог за извршење на покретним стварима извршног дужника дана 21.11.2012. године ради наплате новчаног потраживања на име зарада и решењем од 28.11.2012. године о извршењу И 51869/12 одређено је извршење, с тим да је против решења о извршењу приговор изјавио извршни дужник дана 01.02.2013. године, а о приговору суд је одлучивао тек дана 19.02.2019. године и одбио приговор извршног дужника, те потврдио првостепено решење о извршењу. Због неделотворног поступања

суда више од 6 година, тужилца је била поднела приговор ради заштите права на суђење у разумном року па је Први основни суд у Београду дана 20.03.2019. године решењем Р4 И 143/19 усвојио приговор за убрзање поступка и утврђена је повреда права на суђење у разумном року у извршном предмету Првог основног суда у Београду И 51869/12. Тужилца није ни до дана подношења тужбе остварила своје право односно наплатила износ који јој је досуђен судском одлуком. Дана 05.06.2014. године решењем Привредног суда у Београду Рео 8/14 од 05.06.2014. године поново је отворен стечајни поступак над извршним дужником који се води у Привредном суду у Београду под сада Рео 21/17. Иначе, тужилца је у предметном извршном поступку предложила да се спроведу све радње да би се извршење спровело и дана 24.04.2014. године је предложила наставак поступка спровођења извршења и затражила да се изврши упис заложног права на половној дизалици у власништву извршног дужника. Како тужилца није успела у периоду од 13 година да оствари своје право које је утврђено судском одлуком, чиме јој је причињена и материјална и нематеријална штета, то је тражила да јој се исплати износ од 2.500 евра у динарској противвредности, на име нематеријалне штете, а због пропуста државе односно тражила је да јој се накнади и настала материјална штета у висини досуђених износа, тако и нематеријална штета. Иначе решењем Привредног суда у Београду Рео 21/17 од 24.09.2018. године усвојен је унапред припремљени план реорганизације – коначна верзија од 12.07.2018. године, где се сва потраживања и право поверилаца па и тужилце уређују према условима из УППР, а одређено је независно стручно лице ВВ из ... који ће пратити спровођење УППР у интересу свих поверилаца обухваћених планом. Потраживање тужилце је тада сврстано у класу 4 – необезбеђени стечајни повериоци и утврђено у укупном износу од 352.203,64 динара с тим да се повериоци класе 4 намирују тако што се 55% потраживања конвертује у капитал друштва, а преостали износ од 45% се отписује. У складу са условима УППР 55% потраживања тужилце или 187.039,84 динара од утврђеног потраживања тужилце у укупном износу од 352.203,64 динара на дан 31.12.2016. године је конвертован у капитал друштва и по том основу су тужилци уписане акције у вредности од 1.000,00 динара по акцији, док је остатак 45% потраживања тужилце или 165.163,10 динара отписано. И на овај начин је претрпела штету из разлога што уписане акције на тржишту практично немају вредност, нико не жели да тргује истим, јер се из финансијског извештаја за 2018. годину за “ПИМ” утврђује губитак друштва који је већи од капитала који друштво поседује. Службеним путем је извршен увид у претрагу Агенције за привредне регистре утврђено је да је Привредно друштво “Иван Милутиновић ПИМ” под датумом 07.10.2005. године унета забележба да је верификована вредност основног капитала утврђена према стању капитала на дан 31.12.1998. године, те да укупни основни капитал Привредног друштва износи ЦСД 63.995.500,00 динара, што на дан 31.12.1998. године износи 6.379.900 УСА долара, те да унутар утврђеног укупног основног капитала друштвени капитал Привредног друштва износи ЦСД 57.571.743,00 динара, што на дан 31.12.1998. године износи 5.739.497,00 УСА долара. Унутар утврђеног укупног основног капитала вредност капитала других власника привредног друштва износи ЦСД 6.423.757,00 динара што на дан 31.12.1998. године износи 640.403,00 УСА долара. Законски заступник тужене је оспорио тужбу у делу којим се потражује накнада материјалне штете због повреде права на суђење у разумном року, док је везано за захтев за накнаду нематеријалне штете која повреда је утврђена решењем Првог основног суда у Београду Р4 И 143/19 од 20.03.2019. године заступник тужене није спорио основ и

чињеничне наводе тужбе, али је оспорио висину тужбеног захтева као превисоко одређеног и признао тужбени захтев у висини од 600 евра.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је одлуку као у изреди пресуде донео применом одредби члана 4, 22 став 1, 23, 26, 30 став 2 Закона о заштити права на суђење у разумном року, као и на основу одредбе члана 167 став 1 Закона о стечају и одредби члана 348 и 350 став 1 и 2 Закона о облигационим односима. Првостепени суд је у том смислу усвојио део захтева везан за накнаду нематеријалне штете према туженој, док је одбио захтев тужиле за накнаду материјалне штете као неоснован, а применом одредбе члана 154 и 155 Закона о парничном поступку одлучио о трошковима поступка.

Правилно је применом наведених одредби ставом другим изреке делимично усвојен захтев тужиле и обавезана тужена да тужиле исплати на име нематеријалне штете због повреде права на суђење у разумном року износ од 1.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС са затезном каматом на износ почев од дана 16.11.2020. године као дана пресуђења, док је одбијен захтев за исплату по овом основу преко досуђеног износа за још износ од 1.500 евра, а у свему у складу са наведеним одредбама, с обзиром да тужиле припада накнада штете по основу повреде права на суђење у разумном року, што тужени и није спорио, а износ је досуђен у складу са одредбом члана 30 Закона о заштити права на суђење у разумном року где је предвиђен распон од 300 до 3.000 евра у динарској противвредности на дан исплате према средњем курсу Народне банке Србије, а приликом одређивања висине накнаде штете цењена су сва мерила при одређивању висине новчаног обештећења како је то и предвиђено одредбом члана 30 став 2 Закона о заштити права на суђење у разумном року, те су у том смислу неосновани наводи жалбе тужиле да је износ накнаде штете прениско одређен.

Дате разлоге првостепеног суда као правилне, аргументоване и на закону засноване прихвата и другостепени суд, јер је у том смислу на утврђено чињенично стање правилно примењено материјално право.

Нису основани наводи тужене да је износ по основу накнаде нематеријалне штете а преко износа који је тужена признала од 600 евра превисоко одређен, с обзиром да је износ досуђен у свему у складу са мерелима из члана 4 Закона о заштити права на суђење у разумном року.

Међутим, основано се жалбом тужиоца побија пресуда у ставу четвртог изреке везано за накнаду материјалне штете а којим се одбија овим захтев, уз образложење да је тужиле намирена са половином захтева на име тога што јој је утврђено потраживање у износу од 187.039,84 динара конвертовано у капитал Предузећа за водне путеве "Иван Милутиновић ПИМ", а да је на основу УППР износ потраживања од 45% отписан у складу са одредбама УППР, те да у том смислу и нема право, иако се ради о предузећу у већинском друштвеном власништву на накнаду материјалне штете.

У том смислу у поновном поступку по захтеву тужиле за накнаду материјалне штете суд ће утврдити да ли је време настанка потраживања тужиле по основу

неисплаћених зарада стечајни дужник био у друштвеној својини јер је у том случају држава одговорна за намирење потраживања тужиоца према стечајном дужнику, које се има сматрати имовинском штетом која је узрокована несразмерним трајањем стечајног поступка услед којег је наступила немогућност намирења потраживања тужиље.

Како одлука о трошковима поступка зависи од коначног исхода спора, то је и у погледу захтева за накнаду трошкова поступка, у ставу петом изреке одлуке морала бити укинута.

С обзиром на претходно наведено, применом одредбе члана 390 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11 са каснијим изменама и допунама), одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде, док је применом одредбе члана 392 Закона о парничном поступку и члана 401 тачка 3 Закона о парничном поступку, одлучено као у ставу другом изреке ове пресуде.

**Председник већа-судија
Миланка Вукчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић